બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

બાળ - ૨ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૬

જવાબપત્ર - ૬

સમય : ૨ કલાક
કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. **[૧૦]**

વિભાગ-અ

(રામાનંદ, શ્રીજીમહારાજે, સાઠ, ત્રીસ, ખંભાત, ગોપીનાથ)

૧. હરિભક્ત ઝીણાભાઈની નનામી **શ્રીજીમહારાજે** ઉપાડી.

૨. મહારાજ ગઢડામાં **ગોપીનાથ** ભગવાનનું મંદિર બંધાવતા હતા.

૩. મૂળજીનું નામ **રામાનંદ** સ્વામીએ પાડ્યું.

૪. **ખંભાત** ના નવાબે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી માટે ચાંદીની પાલખી મોકલી.

૫. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી રોજના **સાઠ** ગાઉની મઝલ કાપી ગઢડા ગયા.

વિભાગ-બ

(ઘરમંદિર, મહુવા, અઢાર, અક્ષરધામ, અસુર, ૧૭)

૬. ભગવાનના ભક્તને જે દુઃખ દે તે **અસુર** કહેવાય.

૭. પ્રાગજી ભક્તનો જન્મ **મહુવા** ગામમાં થયો હતો.

૮. તિલક **અક્ષરધામ** નું પ્રતિક છે.

૯. ઘરને પવિત્ર બનાવવા **ઘરમંદિર** જોઈએ.

૧૦. **૧૭** વર્ષની ઉંમરે શાંતિલાલે ઘર છોડ્યું.

પ્ર.૨ નીચેના આપેલા ખરા વાક્યની સામે '✓' ની નિશાની કરો અને ખોટા વાક્યની સામે 'X' ની નિશાની કરો. [૧૦]

૧.	બે નાના હાથ પ્રભુના દર્શન માટે છે.	**૧.**	✗
૨.	યોગીજી મહારાજનો જન્મ મહેળાવ ગામમાં થયો હતો.	**૨.**	✗
૩.	સહન કરે તે સંત.	**૩.**	✓
૪.	શાસ્ત્રી નારાયણસ્વરૂપદાસને પ્રમુખપદ બોચાસણમાં આપ્યું.	**૪.**	✗
૫.	સો સાધુનું મંડળ લઈ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી સુરત ગયા.	**૫.**	✗
૬.	ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ગોંડલમાં સ્વધામ પધાર્યા.	**૬.**	✓
૭.	મૂળજી એટલે મૂળ અક્ષર.	**૭.**	✓
૮.	મહારાજના પ્રિય સાધુ ભાદરાવાળા નિર્ગુણાનંદ હતા.	**૮.**	✓
૯.	મુક્તાનંદ સ્વામીનું મન એકપણવાર વાંદરા સામે ગયું ન હતું.	**૯.**	✗
૧૦.	સગરામ બ્રાહ્મણ જ્ઞાતિનો હરિભક્ત હતો.	**૧૦.**	✗

પ્ર.૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો. [૪૦]

૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ કેટલા માંદા સાધુઓની સેવા કરી ?

(૧) ૧૭ **(૨) ૧૯** (૩) ૧૮ — **૧.** ૨

૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના સમાધિસ્થાનને શું કહે છે ?

(૧) સ્મૃતિમંદિર **(૨) અક્ષર દેરી** (૩) અક્ષરધામ — **૨.** ૨

૩. ભજન કરવાની ઉંમર કઈ છે ?

(૧) યુવાની **(૨) બાળપણ** (૩) ઘડપણ — **૩.** ૨

૪. ખંભાતમાં સવારી વખતે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી શું ઓઢીને બેઠા હતા ?

(૧) ખેસ (૨) ગાતરિયું **(૩) ગોદડી** — **૪.** ૩

૫. ચંચળ મનને અચંચળ કોણે કર્યું ?

(૧) મુક્તાનંદ સ્વામીએ **(૨) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ** (૩) ગોપાળાનંદ સ્વામીએ — **૫.** ૨

૬. મૂંજો સુરુ કોણ હતો ?

(૧) દરબાર (૨) રાજપૂત **(૩) ક્ષત્રિય** — **૬.** ૩

૭. મહારાજે કોની જય બોલાવી ?

(૧) દૂબળી ભટ્ટની **(૨) ગોપીનાથ મહારાજની** (૩) તેર પૈસાની — **૭.** ૨

૮. મૂળજી ભક્તને શ્રીજીમહારાજે ક્યા ગામમાં દીક્ષા આપી ?

(૧) જૂનાગઢ (૨) જેતપુર **(૩) ડભાણ** — **૮.** ૩

૯. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ?

(૧) સં. ૧૮૪૧ (૨) ઈ.સ. ૧૮૪૧ (૩) સં. ૧૭૪૧ — **૯.** ૧

૧૦. સ્વામી ધામમાં પધાર્યા ત્યારે તેમની ઉંમર કેટલી હતી ?

(૧) ૮૨ (૨) ૮૧ (૩) ૮૦ ૧૦. | ૧ |

૧૧. મુક્તાનંદ સ્વામી કેટલા સંતોનું મંડળ લઈ સુરત પધાર્યા ?

(૧) પાંચસો (૨) ત્રણસો **(3) બસો** ૧૧. | 3 |

૧૨. મહારાજે દિવાળીનો તહેવાર ક્યાં ઉજવ્યો ?

(૧) ગઢડામાં (૨) જામનગરમાં **(3) ભાદરામાં** ૧૨. | 3 |

૧૩. ભગુભાઈએ કલ્યાણના દાતા તરીકે કોને સમજ્યા ?

(૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને (૨) ગોપાળાનંદ સ્વામીને (૩) ભગતજી મહારાજને ૧૩. | ૧ |

૧૪. શાસ્ત્રીજી મહારાજનો જન્મ કયા ગામમાં થયો હતો ?

(૧) મહેળાવ (૨) ભાદરા (૩) ધારી ૧૪. | ૧ |

૧૫. ‘હું તમારામાં અખંડ રહ્યો છું.’ એવું મહારાજે કોને કહ્યું ?

(૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને (૨) નિત્યાનંદ સ્વામીને (૩) બ્રહ્માનંદ સ્વામીને ૧૫ | ૧ |

૧૬. કયા ગામની ગણિકાએ મહારાજ માટે જાતે ઘઉં દળ્યા ?

(૧) ગઢડા (૨) જેતપુર **(3) જેતલપુર** ૧૬. | 3 |

૧૭. સ્વામીબાપાને કઈ બે વસ્તુ ગમે ?

(૧) ભજન-ભોજન **(૨) ભજન-અભ્યાસ** (૩) અભ્યાસ-સંયમ ૧૭. | ૨ |

૧૮. શાંતિલાલના માતા-પિતાનું નામ શું હતું ?

(૧) મોતીભાઈ-દિવાળીબા (૨) ધોરીભાઈ-પૂરીબા (૩) દેવચંદભાઈ-હેતબા ૧૮. | ૧ |

૧૯. જગજીવન કયા રાજાનો દિવાન હતો ?

(૧) કચ્છના (૨) જામનગરના (૩) ગાયકવાડના ૧૯. | ૧ |

૨૦. પ્રહ્લાદના પિતાનું નામ શું હતું ?

(૧) હિરણ્યાક્ષ **(૨) હિરણ્યકશિપુ** (૩) હિરણ્યગર્ભ ૨૦. | ૨ |

૨૧. બાળમંડળની સ્થાપના કોણે કરી ?

(૧) શાસ્ત્રીજી મહારાજે **(૨) યોગીજી મહારાજે** (૩) પ્રમુખસ્વામી મહારાજે ૨૧. | ૨ |

૨૨. ઉંકાખાચરને શેનું વ્યસન હતું ?

(૧) તમાકુનું (૨) ભજનનું **(3) સેવાનું** ૨૨. | 3 |

૨૩. ભાવનગરમાં થાળમાંથી મહારાજ કેટલા લાડુ જમી ગયા ?

(૧) ૧૦ **(૨) ૫** (૩) ૮ ૨૩. | ૨ |

૨૪. ઠોઠ નિશાળિયો કોણ હતો ?

(૧) પાણિનિ (૨) નારદ (૩) એકલવ્ય ૨૪. | ૧ |

૨૫. શું કરવાથી શરીર અને મન શુદ્ધ થાય ?

(૧) પ્રાણાયામ (૨) ભજન **(3) એકાદશી** ૨૫. | 3 |

૨૬. ઝીણાભાઈ દરબારે કોની સેવા કરી ?

(૧) કમળશી વાંઝાની (૨) અમરશી ભાઈની (૩) નિર્મળસિંહ રાણાની **૨૬.** | **૧** |

૨૭. મહારાજના પાટવી કુંવર કોણ હતા ?

(૧) મુક્તાનંદ સ્વામી (૨) બ્રહ્માનંદ સ્વામી **(૩) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી** **૨૭.** | **૩** |

૨૮. પ્રહ્લાદની રક્ષા માટે ભગવાન કયો અવતાર ધારણ કરીને આવ્યા ?

(૧) વામન **(૨) નૃસિંહ** (૩) પરશુરામ **૨૮.** | **૨** |

૨૯. માલિક કહે તેમ કરવું તે કોનું લક્ષણ છે ?

(૧) શેઠનું (૨) નોકરનું **(૩) દાસનું** **૨૯.** | **૩** |

૩૦. અરદેશર કોટવાલ કોણ હતા ?

(૧) પારસી (૨) મુસલમાન (૩) ખ્રિસ્તી **૩૦.** | **૧** |

૩૧. આપણા સંતો શેમાં જમે ?

(૧) થાળીમાં (૨) કટોરામાં **(૩) પત્તરમાં** **૩૧.** | **૩** |

૩૨. મહારાજે સાધુ થવા માટે પત્રમાં કેટલાના નામ લખ્યા હતા ?

(૧) ૨૦ **(૨) ૧૮** (૩) ૧૯ **૩૨.** | **૨** |

૩૩. ઘરને પવિત્ર બનાવવું હોય તો શું જોઈએ ?

(૧) સ્વચ્છતા **(૨) ઘરમંદિર** (૩) સજાવટ **૩૩.** | **૨** |

૩૪. ડુંગર ભક્તને દીક્ષા આપી શું નામ પાડ્યું ?

(૧) નારાયણસ્વરૂપદાસ **(૨) યજ્ઞપુરુષદાસ** (૩) જ્ઞાનજીવનદાસ **૩૪.** | **૨** |

૩૫. સગરામના ઘેર મહારાજ શું જમ્યા ?

(૧) પૂરી-શાક **(૨) દહીં-રોટલો** (૩) દૂધ-ભાત **૩૫** | **૨** |

૩૬. શ્રવણને તીર મારનાર કોણ હતું ?

(૧) દશરથ (૨) યુધિષ્ઠિર (૩) રણબહાદૂરસિંહ **૩૬.** | **૧** |

૩૭. પ્રમુખસ્વામીને કયા સ્થાનમાં ભાગવતી દીક્ષા આપી ?

(૧) અમદાવાદ (૨) સારંગપુર **(૩) ગોંડલ** **૩૭.** | **૩** |

૩૮. સુરતમાં અરદેશર કોટવાલને મહારાજે પ્રસાદીની કઈ વસ્તુ આપી ?

(૧) અંગરખું (૨) મુગટ **(૩) પાઘ** **૩૮.** | **૩** |

૩૯. મૂળજી ભક્તે ખેતરમાં શેનો વાઢ કર્યો હતો ?

(૧) શેરડીનો (૨) મકાઈનો (૩) ઘઉંનો **૩૯.** | **૧** |

૪૦. ભગતજી મહારાજે કયા મંદિરમાં પાયા પૂરવાની તથા ચૂનાની સેવા કરી ?

(૧) જૂનાગઢ (૨) ગઢડા (૩) મહુવા **૪૦.** | **૧** |

પ્ર.૪ નીચેનાં આપેલા પ્રશ્નોનાં એક થી બે લીટીમાં (ઉત્તર) જવાબ લખો. **[૧૦]**

૧. યોગીજી મહારાજના માતા-પિતાનું નામ શું હતું ?

જ. યોગીજી મહારાજના માતાનું નામ પુરીબાઈ અને પિતાનું નામ દેવચંદભાઈ હતું.

૨. ભગુભાઈએ સ્વામીની સાથે વડતાલ જવાની ના પાડી તો શું દુઃખ આવ્યું ?

જ. ભગુભાઈનો કોઈ એક સાથી હતો. તેણે ક્યાંક ચોરી કરી હશે એટલે એ પકડાયો તેની ભેગો એનો મળતિયો ગણી ભગુભાઈને જેલમાં લઈ ગયા.

૩. ગામના ઠાકોરે સાધુઓને મારીને ગામમાંથી કાઢી મુક્યા, ત્યારે સાધુઓને ઠાકોર વિશે શું સાંભળ્યું ? સ્વામીએ ઠાકોર માટે શું સંકલ્પ કર્યો ?

જ. સાધુઓએ સાંભળ્યું ઠાકોર ને ત્યાં દીકરો નથી. સ્વામીએ ભગવાનનું નામ લઈ આશીર્વાદ આપ્યાં કે ઠાકોરને ત્યાં દીકરો થાય.

૪. શ્રીજી મહારાજે તેમના પાર્થિવ દેહનો ત્યાગ ક્યારે કર્યો ? ક્યારે અર્તઃધ્યાન થયા ?

જ. જેઠ સુદ દશમ સંવત ૧૮૮૬

૫. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ રામાહાટીને શું પ્રશ્ન પૂછ્યો ?

જ. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ પૂછ્યું કે, ''આપણે મોતૈયા લાડુ અને સાટા જલેબી સાવજને નાખીએ તો તે ખાય કે નહિ ?''

૬. સુંદરજી સુતારે મુંડન કરાવ્યાનું કારણ જાનૈયાઓને શું આપ્યું ?

જ. રાજકુંવરના લગ્નનું શુભ કાર્ય રૂડી રીતે પાર પડે એટલા માટે એમણે બાધા રાખેલી, તેથી દેવતાને મોવાળાં દઈ દીધાં ?

૭. ઉકાખાચર શા માટે સભામાં મોડા પડ્યા ?

જ. ઝાડ હેઠળ ઓટલા પર કૂતરાએ બગાડ્યું હતું તે તેમણે સાફ કર્યો એટલે ફરીવાર નહાલા ગયા તેથી તેઓ સભામાં મોડા પડ્યા.

૮. ઘરનાં બધાં સભ્યોએ સાથે મળીને સાંજે શું કરવું જોઈએ ?

જ. ઘરનાં બધાં સભ્યોએ સાંજે સાથે / ભેગાં મળીને સંધ્યા આરતી કરવી. ધર્મગ્રંથમાંથી થોડું વાંચન કરવું.

૯. યોગીજી મહારાજ ઘરડાં અને અંધ સાધુને શા માટે સાથે જોડમાં રાખતાં ?

જ. યોગીજી મહારાજ હંમેશા ઘરડાં અને અંધ સાધુને સાથે જોડમાં રાખતાં કારણ કે તેઓ એમ માનતા કે તેમની સાથે ફેરવાથી તેમના અનુભવનો અને જ્ઞાનનો પોતાને લાભ મળે છે.

૧૦. હિરણ્યકશ્યપુની બહેનનું નામ શું હતું ? તેની પાસે શું વિશેષ શક્તિ હતી ?

જ. હિરણ્યકશ્યપુની બહેનનું નામ હોલિકા હતું. તેને એવું વરદાન હતું કે તેને અગ્નિ સ્પર્શ કરી શકે જ નહિ.

પ્ર.૫ નીચેની સ્વામીની વાતો પૂરી કરો. **[૧૦]**

૧. ભગવાન ને ભગવાનના.....

જ. ભગવાન ને ભગવાનના ભક્તની સેવા, એ બેમાં જ માલ છે.

૨. ડાહ્યો હોય તેને.....

જ. ડાહ્યો હોય તેને વઢે ત્યારે રાજી થાય ને મૂર્ખ હોય તેને વખાણે ત્યારે રાજી થાય, એમ મહારાજ કહેતા.

૩. આ લોકમાં ડાહ્યો.....

જ. આ લોકમાં ડાહ્યો તો કોઇ પ્રભુ ભજતો નથી ને જે ગાંડો થાય તે ભજે છે.

૪. પાંચ-દશ વાર ‘સ્વામિનારાયણ.....

જ. પાંચ-દશવાર ‘સ્વામિનારાયણ... સ્વામિનારાયણ’ નામ જાણ્યે અજાણ્યે લેશે તેનું પણ આપણે કલ્યાણ કરવું પડશે ને આખા બ્રહ્માંડને સત્સંગ કરાવવો છે.

૫. જો મોટાપુરુષ મળે.....

જ. જો મોટાપુરુષ મળે તો તેનો સંગ કરવો, નીકર ઊતરતાનો સંગ તો કરવો જ નહિ.

પ્ર.૬ નીચે આપેલ કીર્તન/અષ્ટક/શ્લોકની ખૂટતી કડીઓ પૂરી કરો. **[૧૦]**

૧. નથી અમારી પાસે .... કુમળાં હૃદય અમારાં.

જ. નથી અમારી પાસે હો ભગવન, જાત જાતનાં ફૂલો (૨)
પણ ઉરની બગીઓમાં ખીલ્યાં છે, ભક્તિ ભાવનાં ફૂલો (૨)
એ ફૂલોને માની લેજો (૨) કુમળા હૃદય અમારા.

૨. સર્વેઽત્ર સુખિનઃ .... દુઃખમાપ્નુયાત્ ॥

જ. સર્વેઽત્ર સુખિનઃ સન્તુ સર્વે સન્તુ નિરામયાઃ ।
સર્વે ભદ્રાણિ પશ્યન્તુ મા કશ્ચિદ્ દુઃખમાપ્નુયાત્ ॥

૩. સ્વામીના તો બાળક .... એ અમારો કોલ.

જ. સ્વામીના તો બાળક અમે શ્રીજી અમારા દેવ
દેશ દેશના વીરો અમે સેવાની છે ટેવ.... ટેક.
નાનાં નાનાં બાળ અમે, મોટા મોટા બોલ,
સ્વામી માટે જીવશું અમે એ મારો અમારો કોલ.

૪. લાડુ જલેબી ને .... ચોળાફળી છમકારી.

જ. લાડુ જલેબી ને સેવ સુંવાળી,

હું તો ભાવે કરી લાવી છું ઘારી...... મારે ઘેર

સૂરણ પૂરણને ભાજી, કારેલા, પાપડ, વડી વઘારી

વંતાક વાલોળના શાક કર્યા, મેં તો ચોળાફળી છમકારી.

૫. આચારઃ પરમો......... કિં ન સાધ્યતે ।

જ. આચારઃ પરમો ધર્મઃ આચારઃ પરમં તપઃ ।

આચારઃ પરમં જ્ઞાનં આચારાત્ કિં ન સાધ્યતે ॥

પ્ર.૭ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં) **[૧૦]**

૧. માંદા સાધુઓની સેવા

૨. આપણા સંતો

૩. આ તો અમારા છે